

A2.34.2 Coördinerende en onderschikkende voegwoorden

Voegwoorden verbinden zinnen of woorden, zoals en, maar, als, dat, om en meer.

1. Bij nevenschikkende voegwoorden staat het werkwoord op de tweede plaats.
2. Bij onderschikkende voegwoorden komt het werkwoord helemaal achteraan.

Categorie	Voegwoorden	Voorbeeldzin
Nevenschikkende voegwoorden	en	Ik ga met pensioen en ik geniet van mijn vrije tijd.
	maar	Ik mag met pensioen, maar ik wil dit nog niet.
	of	Wil je straks naar het strand of zwembad?
	want	Ik ga met pensioen want ik heb lang gewerkt.
Onderschikkende voegwoorden	als	Wat ga je doen als je met pensioen bent?
	dat	Ik hoop dat ik gauw op pensioen mag.
	of	Ik vraag hem of hij vrijwilligerswerk doet.
	omdat	Ik ga men pensioen omdat ik oud ben.
Voegwoorden + te + infinitief	om	Piet gaat met pensioen om te rusten.
	zonder	Je kan niet met pensioen zonder een risico te nemen.

1. Vertaal en kies het juiste antwoord

1. Je kunt drie dagen per week werken _____ daarnaast vrijwilligerswerk doen.
a. of b. maar c. en d. omdat
2. Ik ga niet elke dag naar de stad, _____ ik vind het daar te druk.
a. want b. om c. omdat d. maar
3. We willen naar een kleiner huis verhuizen _____ we met pensioen zijn.
a. of b. als c. dat d. wanneer
4. Ik wil graag twee dagen per week helpen _____ na mijn pensioen iets nuttigs te doen.
a. want b. om c. zonder d. omdat

1. en 2. want 3. als 4. om

2. Kies de juiste zin met betrekking tot nevenschikkende en onderschikkende voegwoorden.

1. Ik ga met pensioen en ik geniet van mijn vrije tijd.
 Ik ga met pensioen en ik geniet van mijn vrije tijd niet.
 Ik ga met pensioen en geniet ik van mijn vrije tijd.
2. Ik hoop dat ik gauw van vrije tijd kan genieten.
 Ik hoop dat kan ik gauw genieten van vrije tijd.
 Ik hoop dat ik gauw kan genieten van vrije tijd.

1. Ik ga met pensioen en ik geniet van mijn vrije tijd. 2. Ik hoop dat ik gauw van vrije tijd kan genieten.

3. Herschrijf de zinnen

1. (maar) Ik wil met pensioen. Ik werk nu nog fulltime.

2. (of) Ga je na je pensioen reizen? Ga je vrijwilligerswerk doen?

3. (want) Ik ga minder werken. Ik wil meer tijd met mijn kleinkinderen.

4. (omdat) Ik stop met werken. Ik ben 67 jaar.

4. Voer een kort gesprek en besluit samen een plan voor na het pensioen.

Situatie

Je collega wil over drie jaar met pensioen en vraagt jouw advies.

Bespreek

- Wat ga je doen als je met pensioen bent en waarom?
 - Wil je vrijwilligerswerk doen of meer vrije tijd hebben — wat kies je?; 'Welke mogelijkheden zie je, maar welke risico's vind je te groot?'; 'Wat is een goed doel om van je pensioen te genieten en waarom?'
-

Nuttige woorden en uitdrukkingen

- Ik beslis dat ik vrijwilligerswerk ga doen omdat ik mensen wil helpen.
 - Ik wil met pensioen gaan om meer van mijn vrije tijd te genieten.
 - Er is een risico als ik geen goede pensioenuitkering heb.
-

Gebruik in gesprek

- nevenschikkende voegwoorden: en, maar, of, want
- onderschikkende voegwoorden: als, dat, of, omdat
- om / zonder + te + infinitief